

Rapportage

Onderwijsmeter 2006
Actuele onderwerpen

Project 971
mei 2006

Een onderzoek in opdracht van het **Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap**, te **Den Haag**.

Voorwoord

In opdracht van **het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)** heeft The SmartAgent Company uit het onderzoek De Onderwijsmeter 2006 een rapportage opgesteld ten aanzien van **een aantal actuele onderwerpen**.

Deze onderwerpen betreffen:

- Veiligheidsbeleid
- Bijzondere scholen
- Zwarte scholen
- Eindtoets basisonderwijs
- Buitenschoolse opvang
- Criteria schoolkeuze
- Ouderbetrokkenheid
- Onderwijstijd
- Personeelsbeleid leraren
- Studiefinanciering
- Kwaliteitsniveaus en prestatieafspraken
- Studiehouding van studenten
- De concurrentiepositie van de Nederlandse economie

In de voorliggende rapportage wordt beknopt verslag gedaan van de resultaten van deze actuele onderwerpen.

Leusden, 29 mei 2006
The SmartAgent Company

Robert Wendte
(Research Consultant)

Inleiding

Achtergrond

Jaarlijks laat het Ministerie van OCW een opinieonderzoek uitvoeren genaamd 'De Onderwijsmeter'. Het onderzoek wordt uitgevoerd onder een representatieve groep Nederlanders en ouders met kinderen in het basis- en voortgezet onderwijs.

De vragen richten zich primair op de kwaliteit van het onderwijs. Ook is een aantal vragen voorgelegd over actuele beleidsonderwerpen zoals buitenschoolse opvang, criteria bij de keuze van een school, ouderbetrokkenheid, de eindtoets in het basisonderwijs en de hoeveelheid onderwijstijd.

De voorliggende rapportage gaat uitsluitend in op de actualiteiten.

Methode¹

De Onderwijsmeter wordt uitgevoerd volgens het hybride design, bestaande uit een telefonische voorselectie en een schriftelijke of Internet hoofdfase (enquête), al naar gelang de voorkeur van de respondent.

Doelgroep, steekproefkader, steekproefomvang en respons

De *doelgroepen* voor De Onderwijsmeter zijn Nederlanders en ouders met kinderen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Het *steekproefkader* wordt gevormd door De Onderzoek Groep, het panel van MarketResponse. De *steekproefomvang* uit De Onderzoek Groep is netto n=1834 respondenten. De verdeling over de verschillende doelgroepen is als volgt:

- Nederlanders: n=1019
- Ouders: n= 815
 - basisonderwijs: n=404
 - voortgezet onderwijs: n=411

Leeswijzer

In het hoofdstuk Resultaten volgt een beknopte rapportage van de belangrijkste onderzoeksresultaten. Daar waar er significante verschillen optraden in achtergrondvariabelen is hiervan melding gemaakt in de rapportage. Het betreft voor de ouders de volgende variabelen:

- stedelijkheid (vier grote steden versus rest Nederland)
- levensbeschouwing (wel, geen)
- welstand (hoog, midden, laag)

Voor de Nederlanders is alleen de uitsplitsing gemaakt voor de achtergrondvariabele welstand.

In de bijlage zijn de tabellen (rechte tellingen) opgenomen.

¹ Een uitgebreide onderzoeksverantwoording is opgenomen in de publicatie Onderwijsmeter 2006.

Resultaten

Veiligheidsbeleid

- Zowel de meeste Nederlanders (81%) als ouders met een kind in het voortgezet onderwijs (84%) zijn van mening dat voor leerlingen die problemen blijven veroorzaken op school een oplossing buiten het onderwijs gezocht moet worden.
- Scholen moeten worden verplicht om geweldsincidenten te melden aan ouders volgens bijna alle Nederlanders (94%) en ouders (93%).
- Deze resultaten zijn nagenoeg onveranderd ten opzichte van 2005.

Bijzondere scholen

- Tweederde van de Nederlanders (65%) en ouders (67%) vindt dat bijzondere scholen net als openbare scholen iedere leerling zouden moeten aannemen.
- Ruim vier op de tien Nederlanders (44%) zijn van mening dat islamitische scholen evenveel bestaansrecht hebben als andere bijzondere scholen; ruim een kwart (29%) vindt van niet. Ouders zijn een vergelijkbare mening toegedaan: vier op de tien ouders (41%) geven aan dat islamitische scholen evenveel bestaansrecht hebben. In 2005 lag dit percentage significant hoger op 49%.
- Nederlanders met een gemiddeld of hoger welstandsniveau (beide 54%) geven vaker aan dat islamitische scholen evenveel bestaansrecht hebben als andere bijzondere scholen.
- Verschillen in achtergrondvariabelen:

<i>'Bijzondere scholen moeten net als openbare scholen iedere leerling aannemen'</i>	
Vaker (helemaal) mee eens	Minder vaak (helemaal) eens
Ouders PO:	Ouders PO:
• niet gelovige ouders	• ouders met een laag welstandsniveau
	• gelovige ouders
Ouders VO:	Ouders VO:
• -	• -

<i>'Islamitische scholen hebben evenveel bestaansrecht als andere bijzondere scholen'</i>	
Vaker (helemaal) mee eens	Minder vaak (helemaal) eens
Ouders PO:	Ouders PO:
• ouders woonachtig in de 4 grote steden	• ouders woonachtig in de rest van Nederland
Ouders VO:	Ouders VO:
• ouders met een hoog welstandsniveau	• ouders met een laag welstandsniveau

Zwarte scholen

Weinig Nederlanders (en ouders) gaan zelf de vorming van zwarte scholen tegen.

- Een kleine groep Nederlanders (22%) en een zeer kleine groep ouders (12%) geeft aan bereid te zijn om de vorming van zwarte scholen tegen te gaan door eigen kinderen te plaatsen op een andere dan de gewenste school. In 2005 lagen deze percentages hoger (sign.) op 27% (Nederlanders) en 18% (ouders).

- Verschillen in achtergrondvariabelen:

'Om de vorming van 'zwarte' scholen tegen te gaan, zou ik bereid zijn mijn kind naar een andere school te brengen dan ik eigenlijk zou willen'

Vaker (helemaal) mee eens	Minder vaak (helemaal) eens
Ouders PO:	Ouders PO:
• -	• -
Ouders VO:	Ouders VO:
• ouders woonachtig in de 4 grote steden	• ouders woonachtig in de rest van Nederland

Eindtoets

- Een ruime meerderheid van de Nederlanders (71%) geeft aan dat basisscholen ook zonder een eindtoets een goed advies kunnen geven over de schoolkeuze voor het voortgezet onderwijs. Ook de meeste ouders (76%) zijn het hiermee eens.
- Nederlanders (38%) zijn vaker (sign.) van mening dan ouders (31%) dat een eindtoets op de basisschool belangrijk is voor een goed advies voor het voortgezet onderwijs.
- De helft van de Nederlanders (47%) en ouders (52%) is het eens met de stelling dat het afnemen van een eindtoets leidt tot teveel stress onder leerlingen en ouders.
- Vier op de tien Nederlanders (43%) vinden dat een eindtoets een goed middel is om basisscholen te vergelijken. Een kwart van de Nederlanders (26%) is het hiermee oneens. Onder ouders zijn de meningen meer verdeeld over een eindtoets als vergelijkingsmiddel tussen basisscholen. Vier op de tien ouders (44%) vinden het een goed middel, eenderde van de ouders (33%) vindt het geen goed middel.
- Verschillen in achtergrondvariabelen:

'Een eindtoets op de basisschool is belangrijk voor een goed advies voor de schoolkeuze voor het voortgezet onderwijs'

Vaker (helemaal) mee eens	Minder vaak (helemaal) eens
Ouders PO:	Ouders PO:
• -	• ouders woonachtig in de rest van Nederland
Ouders VO:	Ouders VO:
• gelovige ouders	• -

'Het afnemen van een eindtoets leidt tot te veel stress bij de leerlingen en de ouders'

Vaker (helemaal) mee eens	Minder vaak (helemaal) eens
Ouders PO:	Ouders PO:
• -	• -
Ouders VO:	Ouders VO:
• niet gelovige ouders	• gelovige ouders

Buitenschoolse opvang

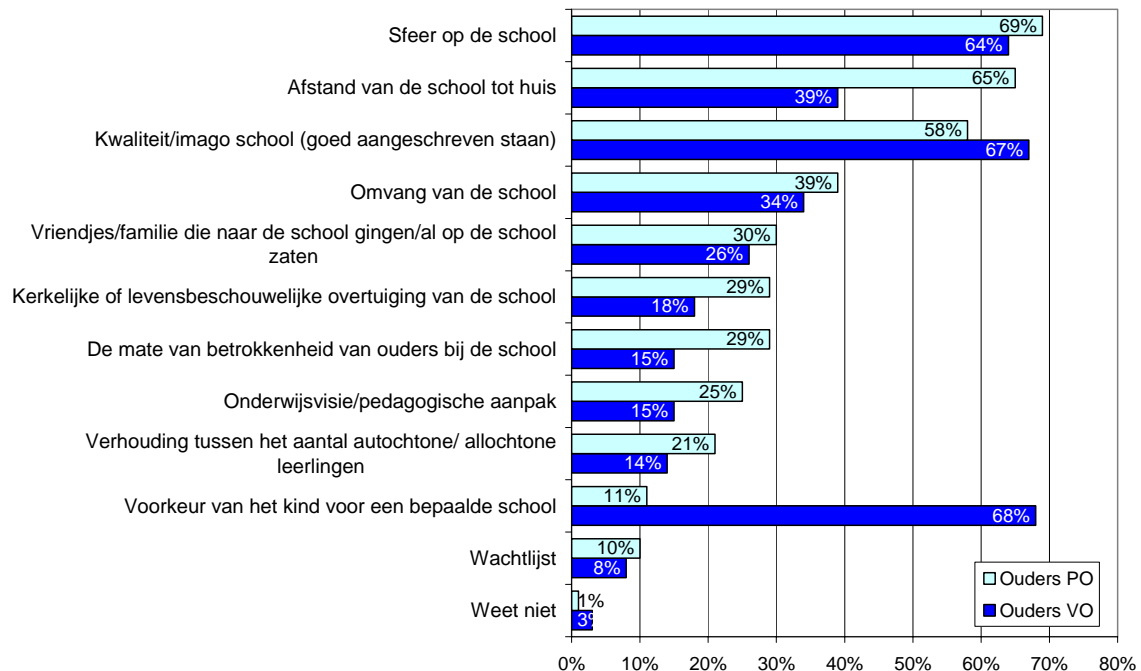
- De verantwoordelijkheid voor buitenschoolse opvang leggen Nederlanders bij de overheid (44%) en bij ouders en leerlingen zelf (36%). Ouders verdelen eveneens deze verantwoordelijkheid over de overheid (47%) en ouders en leerlingen zelf (33%).
- Een kleine groep ouders (14%) met een kind in het basisonderwijs maakt gebruik van buitenschoolse opvang. Ouders met een hoger welstandsniveau maken vaker gebruik van buitenschoolse opvang (29%).

- Ouders met een kind in het voortgezet onderwijs geven aan bijna nooit gebruik te maken van buitenschoolse opvang.
- Indien de basisschool van het kind de buitenschoolse opvang zou coördineren zou een kwart (26%) van de ouders er gebruik van maken. Vooral ouders met een hoger welstandsniveau geven aan meer gebruik te maken van kinderopvang als de school deze zou coördineren. Ouders met een lager welstandsniveau blijven aangeven weinig tot geen gebruik te maken van buitenschoolse opvang, ook als de school deze zou coördineren.

Criteria schoolkeuze

- Bij de keuze voor de huidige basisschool van het kind worden door ouders als belangrijkste aspecten genoemd: de kwaliteit en het imago van de school (goed aangeschreven staan) (24%), de afstand van de school tot huis (21%), de sfeer op school (14%) en de kerkelijke of levensbeschouwelijke richting van de school (12%).
- De voorkeur van het kind voor een bepaalde school (35%) is voor ouders met een kind in het voortgezet onderwijs het belangrijkste aspect bij de keuze van de huidige school van het kind. Vergelijkbaar met het basisonderwijs wordt door 22% van de ouders de kwaliteit en het imago van de school als belangrijkste keuzecriterium genoemd.

Naast het meest belangrijke aspect hebben ouders aangegeven welke drie overige aspecten nog meer belangrijk waren voor de keuze van de huidige school van het kind. De onderstaande figuur geeft het totaaloverzicht van de gekozen antwoorden weer (de vier belangrijkste aspecten):

- Door ouders met een kind in het basisonderwijs worden als belangrijkste keuzecriteria genoemd: de sfeer op school (69%), de afstand van de school tot huis (65%), de kwaliteit/imago van de school (58%) en de omvang van de school (39%).

- Ouders met een kind in het voortgezet onderwijs noemen vooral de voorkeur van het kind (68%), de kwaliteit/imago van de school (67%), de sfeer op school (64%) en de afstand van de school tot huis (39%).

Ouderbetrokkenheid

- Vier op de tien ouders (38%) zijn van mening dat scholen veel beter functioneren als ze meer overleggen met ouders. Een enigszins grotere groep ouders (44%) staat hier neutraal tegenover.
- Met de stelling dat ouders te weinig verstand van zaken hebben om zich met het schoolbeleid te bemoeien zijn meer ouders het oneens (39%) dan eens (29%).
- De helft van de ouders (49%) geeft aan dat ouders zich alleen met praktische zaken moeten bemoeien, niet met het beleid.
- Een kleine groep ouders (20%) wil meer inspraak krijgen op school, de meeste ouders (50%) zijn neutraal over de gewenste hoeveelheid inspraak op school.
- Verschillen in achtergrondvariabelen:

<i>'Scholen functioneren veel beter als ze meer overleggen met ouders'</i>	
Vaker (helemaal) mee eens	Minder vaak (helemaal) eens
Ouders PO:	Ouders PO:
• ouders met een laag welstandsniveau	• -
Ouders VO:	Ouders VO:
•	• ouders woonachtig in de rest van Nederland

<i>'Ik vind dat ouders zich alleen met praktische zaken moeten bemoeien, niet met het beleid'</i>	
Vaker (helemaal) mee eens	Minder vaak (helemaal) eens
Ouders PO:	Ouders PO:
• ouders woonachtig in de rest van Nederland	• ouders woonachtig in de 4 grote steden
Ouders VO:	Ouders VO:
• -	• -

<i>'Ik vind dat ouders meer inspraak moeten krijgen op school'</i>	
Vaker (helemaal) mee eens	Minder vaak (helemaal) eens
Ouders PO:	Ouders PO:
•	• -
Ouders VO:	Ouders VO:
• ouders woonachtig in de 4 grote steden	• -

Onderwijstijd

- Een ruime meerderheid van de ouders met een kind in het primair of voortgezet onderwijs (81%) geeft aan dat de school van hun kind voldoende onderwijstijd aanbiedt.
- Eveneens geeft een ruime meerderheid van de ouders (79%) aan voldoende geïnformeerd te worden aan het begin van het schooljaar over het aantal ingeroosterde uren onderwijstijd.

Aan Nederlanders is uitsluitend gevraagd of het beroepsonderwijs voldoende verplichte onderwijstijd aanbiedt.

- Eenderde (32%) van de Nederlanders vindt dat het beroepsonderwijs voldoende onderwijstijd aanbiedt. De helft van de Nederlanders heeft geen uitgesproken mening over dit onderwerp.
- Nederlanders (38%) met een lager welstandsniveau zijn vaker van mening dat opleidingen in het beroepsonderwijs voldoende onderwijstijd aanbieden.
- Verschillen in achtergrondvariabelen:

<i>'De school van het kind biedt voldoende onderwijstijd aan'</i>	
Vaker (helemaal) mee eens	Minder vaak (helemaal) eens
Ouders PO:	Ouders PO:
• -	• -
Ouders VO:	Ouders VO:
• gelovige ouders	• niet-gelovige ouders

<i>'De school van het kind informeert u aan het begin van het schooljaar voldoende over het aantal ingeroosterde uren onderwijstijd'</i>	
Vaker (helemaal) mee eens	Minder vaak (helemaal) eens
Ouders PO:	Ouders PO:
• ouders met een laag welstandsniveau	• -
Ouders VO:	Ouders VO:
• gelovige ouders	• niet-gelovige ouders

De volgende actuele onderwerpen zijn alleen aan Nederlanders voorgelegd.

Personeelsbeleid leraren

- Acht op de tien Nederlanders (80%) blijven, net als in 2005, van mening dat het goed is dat er binnen de school steeds meer mogelijkheden zijn voor het opleiden van onderwijspersoneel.
- Ruim de helft van de Nederlanders (54%) geeft aan dat prestatiebeloning voor leraren een goede zaak is. Een op de vijf (20%) is tegen prestatiebeloning. In 2005 waren meer (sign.) Nederlanders (25%) tegen prestatiebeloning voor leraren.

(Studie)financiering

- Met de stelling dat studenten in het hoger onderwijs zelf meer aan hun studie moeten betalen dan studenten aan een middelbare beroepsopleiding, zijn net als in 2004 en 2005 meer Nederlanders het oneens (37%) dan eens (27%). Nederlanders met een hoog welstandsniveau zijn het vaker eens met de stelling (33%).
- Eenderde van de Nederlanders (34%) is van mening dat de studiefinanciering in Nederland goed geregeld is, twee op de tien (22%) Nederlanders zijn deze mening niet toegedaan. In 2005 (26%) en 2004 (28%) waren meer (sign.) Nederlanders negatief over de manier waarop de studiefinanciering in Nederland is geregeld.
- Nederlanders met een hoog welstandsniveau zijn positiever (sign.) over de wijze waarop de studiefinanciering is geregeld (41%).

Kwaliteitsniveaus en prestatieafspraken

- Net als vorig jaar is een kleine meerderheid van de Nederlanders (55%) positief over het stellen van aanvullende eisen aan de toelating van studenten om verschillende kwaliteitsniveaus te realiseren. In 2004 lag dit percentage nog significant hoger (62%). Nederlanders met een hoog welstandsniveau staan vaker (sign.) positief tegenover het stellen van aanvullende eisen (68%).
- Ongeveer de helft van de Nederlanders (49%) vindt het een goede zaak dat er binnen het hoger onderwijs verschillende kwaliteitsniveaus ontstaan. Ten opzichte van 2005 (55%) en 2004 (56%) is dit percentage significant gedaald.
- Vooral Nederlanders met een hoger welstandsniveau zijn voorstander van het ontstaan van verschillende kwaliteitsniveaus (57%).
- Variëren van het collegegeld om kwaliteitsniveaus te realiseren blijft meer tegenstanders (36%) dan voorstanders (26%) houden. Het percentage voorstanders is gedaald (sign.) vergeleken met zowel 2005 (34%) als 2004 (30%). Nederlanders met een hoger welstandsniveau zijn het meest uitgesproken over dit onderwerp; 43% geeft aan tegenstander te zijn, 34% voorstander.
- De helft van de Nederlanders (52%) blijft van mening dat instellingen in het hoger onderwijs op hun prestaties moeten kunnen worden afgerekend. Nederlanders met een gemiddeld (56%) en hoger (68%) welstandsniveau zijn het hier vaker (sign.) mee eens.

Studiehouding studenten

- Van studenten mag verwacht worden dat zij zich inzetten voor maximale studieresultaten, in plaats van maar net een voldoende halen. Driekwart van de Nederlanders (73%) onderschrijft deze stelling net als in 2005 (75%).
- Net als vorig jaar vinden zes op de tien Nederlanders (61%) dat studenten meer collegegeld moeten betalen als ze langer over de studie doen. Nederlanders met een hoog welstandsniveau zijn het hier vaker (sign.) mee eens (67%).
- Tweederde van de Nederlanders (64%) geeft aan dat het goed is als studenten naast hun studie een bijbaan hebben. Slechts weinig Nederlanders (9%) zijn hier (net als in 2005) op tegen.
- Ruim vier op de tien Nederlanders (45%) zijn van mening dat studenten 40 uur per week aan hun studie moeten besteden. In 2005 lag dit percentage met 40% lager (sign.). Nederlanders met een hoger welstandsniveau zijn het vaker (sign.) eens met de stelling (55%).
- De werkdruk van studenten wordt door slechts een klein deel van de Nederlanders (12%) te hoog bevonden. In 2005 lag dit percentage iets hoger op 16%, in 2004 significant hoger op 25%. Vier op de tien Nederlanders (40%) vinden de werkdruk niet te hoog. Nederlanders met een hoog of gemiddeld welstandsniveau vinden de werkdruk vaker (sign.) niet te hoog (60%).
- Ruim de helft van de Nederlanders (56%) heeft geen uitgesproken mening over de vraag of opleidingen in het hoger onderwijs voldoende individuele aandacht besteden aan studenten met betrekking tot studiebegeleiding. Eén op de vijf Nederlanders (19%) blijft vinden dat opleidingen in het hoger onderwijs voldoende individuele aandacht besteden aan studenten met betrekking tot studiebegeleiding; een kwart (25%) is het hier niet mee eens.

De concurrentiepositie van de Nederlandse economie

- Van de ondervraagde Nederlanders is 43% het eens met de stelling dat er meer hoogopgeleiden moeten komen om de Nederlandse economie concurrerend te houden. Een in omvang vergelijkbare groep Nederlanders (39%) heeft hierover geen uitgesproken mening. In 2004 en 2005 lagen deze percentages op een vergelijkbaar niveau.
- Nederlanders met een hoger welstandsniveau zijn vaker (sign.) van mening dat er meer hoogopgeleiden moeten komen (57%).
- Meer uitgesproken zijn Nederlanders over excellente opleidingen. De helft van de Nederlanders (53%) geeft, evenals in voorgaande jaren, aan dat excellente opleidingen noodzakelijk zijn voor de concurrentiepositie van Nederland. Nederlanders met een hoog welstandsniveau zijn deze mening vaker (sign.) toegedaan (67%).

Bijlage

Tabellen

Veiligheidsbeleid: probleemleerlingen en geweldsincidenten

% Nederlanders 2006		++	+	+/-	-	--	?
Voor leerlingen die ernstige problemen blijven veroorzaken op school moet er een oplossing buiten het onderwijs worden gezocht.	2005	33	44	10	8	3	3
	2006	43	38	9	7	1	3
Scholen moeten worden verplicht om geweldsincidenten aan ouders te melden.	2005	61	36	1	0	0	1
	2006	63	31	3	1	1	2

% ouders VO 2006		++	+	+/-	-	--	?
Voor leerlingen die ernstige problemen blijven veroorzaken op school moet er een oplossing buiten het onderwijs worden gezocht.	2004	53	35	4	5	2	1
	2005	46	41	6	4	2	1
	2006	45	39	7	5	1	2
Scholen moeten worden verplicht om geweldsincidenten aan ouders te melden.	2005	56	39	3	1	0	1
	2006	56	37	5	1	1	1

Bijzondere scholen

% Nederlanders 2006		++	+	+/-	-	--	?
Bijzondere scholen moeten net als openbare scholen iedere leerling aannemen	2005	24	47	12	11	3	3
	2006	24	42	12	13	4	6
Islamitische scholen hebben evenveel bestaansrecht als andere bijzondere scholen	2005	10	32	22	19	10	6
	2006	11	34	21	16	13	6

% Ouders 2006		PO						VO					
		++	+	+/-	-	--	?	++	+	+/-	-	--	?
Bijzondere scholen moeten net als openbare scholen iedere leerling aannemen	2005	20	42	17	14	5	2	23	41	15	14	5	2
	2006	18	49	11	12	7	3	19	48	15	10	6	2
Islamitische scholen hebben evenveel bestaansrecht als andere bijzondere scholen	2005	14	35	22	16	10	3	16	32	24	15	11	3
	2006	8	34	25	15	15	3	10	31	23	22	13	2

Zwarte scholen

% Nederlanders 2006		++	+	+/-	-	--	?
Om de vorming van 'zwarte' scholen tegen te gaan, zou ik bereid zijn mijn kind naar een andere school te brengen dan ik eigenlijk zou willen	2005	7	20	21	29	18	6
	2006	6	16	19	31	15	12

% Ouders 2006		PO					VO						
		++	+	+/-	-	--	?	++	+	+/-	-	--	?
Om de vorming van 'zwarte' scholen tegen te gaan, zou ik bereid zijn mijn kind naar een andere school te brengen dan ik eigenlijk zou willen	2005	3	13	18	31	29	5	3	16	20	31	24	6
	2006	1	8	15	35	35	5	3	13	24	36	19	6

Eindtoets

% Nederlanders 2006		++	+	+/-	-	--	?
Een eindtoets op de basisschool is belangrijk voor een goed advies voor de schoolkeuze voor het voortgezet onderwijs		7	30	31	22	6	4
Een eindtoets is een goed middel om resultaten van basisscholen te vergelijken		5	38	26	20	6	5
Het afnemen van een eindtoets leidt tot te veel stress bij de leerlingen en de ouders		16	32	22	20	5	6
Basisscholen kunnen ook zonder een eindtoets een goed advies aan hun leerlingen geven over de schoolkeuze voor het voortgezet onderwijs		23	48	13	8	2	6

% Ouders 2006		PO					VO						
		++	+	+/-	-	--	?	++	+	+/-	-	--	?
Een eindtoets op de basisschool is belangrijk voor een goed advies voor de schoolkeuze voor het voortgezet onderwijs		5	29	31	26	8	2	3	24	30	33	8	2
Een eindtoets is een goed middel om resultaten van basisscholen te vergelijken		3	40	23	23	9	2	5	39	21	26	8	2
Het afnemen van een eindtoets leidt tot te veel stress bij de leerlingen en de ouders		13	38	20	20	5	3	16	36	20	23	5	1
Basisscholen kunnen ook zonder een eindtoets een goed advies aan hun leerlingen geven over de schoolkeuze voor het voortgezet onderwijs		22	51	12	9	2	2	25	53	11	7	2	1

Buitenschoolse opvang

% ouders 2006	PO		VO	
	Ja	Nee	Ja	Nee
Maakt u op dit moment gebruik van buitenschoolse opvang voor uw kind	14	86	1	99

% ouders 2006	PO				VO			
	Dan wel	Meer dan nu	Even-veel	Nee	Dan wel	Meer dan nu	Even-veel	Nee
Indien de school van uw kind buitenschoolse opvang zou coördineren zou u hier dan gebruik van maken	10	4	12	74	3	-	1	96

% Nederlanders & % Ouders 2006		Ouders en leerlingen	School	Overheid	Bedrijfsleven	Weet niet
		Wie is primair verantwoordelijk voor buitenschoolse opvang	Nederlanders	36	11	44
	Ouders PO	31	18	45	5	1
	Ouders VO	35	10	48	6	1

Criteria schoolkeuze

% ouders 2006	PO		VO	
	Meest belangrijk	Totaal % genoemd	Meest belangrijk	Totaal % genoemd
Kwaliteit/imago school (goed aangeschreven staan)	24	58	22	67
Afstand van de school tot huis	21	65	6	39
Sfeer op de school	14	69	9	64
Kerkelijke of levensbeschouwelijke overtuiging van de school	12	29	6	18
Onderwijsvisie/pedagogische aanpak	9	25	5	15
Vriendjes/familie die naar de school gingen/al op de school zaten	5	30	4	26
Verhouding tussen het aantal autochtone/allochtone leerlingen	4	21	3	14
Voorkeur van het kind voor een bepaalde school	4	11	35	68
Wachtlijst voor de school	3	10	2	8
De mate van betrokkenheid van ouders bij de school	2	29	1	15
Omvang van de school	2	39	4	34
Weet niet	1	1	2	3

Ouderbetrokkenheid

% Ouders 2006	PO						VO					
	++	+	+/-	-	--	?	++	+	+/-	-	--	?
Scholen functioneren veel beter als ze meer overleggen met ouders	7	35	42	11	1	3	3	31	46	14	2	3
Ouders hebben te weinig verstand van zaken om zich met het schoolbeleid te bemoeien	3	23	30	36	8	1	4	28	32	27	7	1
Ik vind dat ouders zich alleen met praktische zaken moeten bemoeien, niet met het beleid	7	37	19	31	6	1	5	42	29	18	3	2
Ik vind dat ouders meer inspraak moeten krijgen op school	3	20	48	26	2	2	3	14	52	25	3	2

Onderwijstijd

% Nederlanders 2006	++	+	+/-	-	--	?
Het beroepsonderwijs biedt voldoende verplichte onderwijstijd aan (totaal van lessen, begeleidingsuren en dergelijke)	5	28	28	15	4	21

% Ouders 2006	PO						VO					
	++	+	+/-	-	--	?	++	+	+/-	-	--	?
De school van het kind biedt voldoende onderwijstijd aan	24	62	7	3	-	3	11	64	14	8	1	1
De school van het kind informeert aan het begin van het schooljaar voldoende over het aantal ingeroosterde uren onderwijstijd	25	57	8	4	3	3	15	61	12	9	2	1

Personeelsbeleid leraren

% Nederlanders 2006		++	+	+/-	-	--	?
Het is goed dat er steeds meer mogelijkheden zijn voor het opleiden van onderwijspersoneel binnen de school	2005	18	61	14	2	1	5
	2006	17	63	12	2	-	6
Het is een goede zaak als leraren naar prestatie worden beloond	2005	12	38	21	19	6	3
	2006	15	39	23	16	4	4

(Studie)financiering

% Nederlanders 2006		++	+	+/-	-	--	?
Studenten in het hoger onderwijs moeten zelf meer aan hun studie betalen dan studenten aan een middelbare beroepsopleiding	2004	4	24	23	33	12	5
	2005	4	25	20	30	12	9
	2006	3	23	24	28	10	12
De studiefinanciering is in Nederland goed geregeld	2004	2	31	21	22	6	18
	2005	3	33	22	21	5	16
	2006	3	32	26	18	4	18

Kwaliteitsniveaus en prestatieafspraken

% Nederlanders 2006		++	+	+/-	-	--	?
Instellingen in het hoger onderwijs moeten op hun prestaties afgerekend kunnen worden	2004	13	50	19	6	7	11
	2005	10	47	17	11	3	12
	2006	8	43	21	12	1	14
Het is een goede zaak dat er binnen het hoger onderwijs opleidingen van verschillende kwaliteitsniveaus ontstaan	2004	6	51	18	14	3	8
	2005	6	49	17	14	4	11
	2006	6	43	19	16	4	12
Voor het realiseren van verschillende kwaliteitsniveaus in het hoger onderwijs mogen instellingen aanvullende eisen stellen voor de toelating van studenten	2004	7	55	19	9	2	8
	2005	7	47	17	13	4	11
	2006	6	49	18	12	3	12
Voor het realiseren van verschillende kwaliteitsniveaus in het hoger onderwijs mogen instellingen variëren in de hoogte van het collegegeld	2004	3	27	20	30	9	11
	2005	4	30	20	27	8	10
	2006	4	22	24	28	8	15

Studiehouding studenten

% Nederlanders 2006		++	+	+/-	-	--	?
Van studenten mag worden verwacht dat zij zich inzetten voor maximale studieresultaten in plaats van maar net een voldoende halen	2005	23	51	15	7	0	4
	2006	23	50	14	6	1	5
Studenten moeten 40 uur per week besteden aan hun studie	2005	8	31	32	19	3	7
	2006	10	35	28	16	2	8
Het is goed als studenten naast hun studie een bijbaan hebben	2005	10	53	23	7	2	5
	2006	10	54	21	9	1	6
Het is goed als studenten meer collegegeld moeten betalen wanneer ze langer over hun studie doen	2005	16	43	15	16	5	5
	2006	17	44	16	14	4	6
De werkdruk van studenten is te hoog	2004	4	21	28	23	4	21
	2005	2	14	28	30	7	19
	2006	2	10	26	34	6	22
Opleidingen in het hoger onderwijs besteden voldoende individuele aandacht aan studenten wanneer het gaat om studiebegeleiding	2004	1	17	29	21	3	29
	2005	1	18	26	23	3	29
	2006	2	17	27	21	4	29

Om de Nederlandse economie concurrerend te houden ...

% Nederlanders 2006		++	+	+/-	-	--	?
...moeten er meer hoog opgeleiden komen	2004	9	35	37	14	1	6
	2005	9	31	32	17	1	9
	2006	12	31	30	15	2	9
...moet Nederland excellente opleidingen hebben	2004	12	42	27	10	2	8
	2005	14	39	25	11	1	10
	2006	15	38	26	9	2	10